

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
9. Пж–3100/2015
16.06.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Милице Лакићевић у својству председника већа, судије Др Весне Дабетић-Трогрлић и судије Татјане Ђурице у својству чланова већа, у правној ствари тужиоца-противтуженог ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ИНЖЕЊЕРИНГ МЕТАЛНИХ КОНСТРУКЦИЈА И МОНТАЖНИХ ОБЈЕКТА „КОНСТРУКТОР КОНСАЛТИНГ“ Д.О.О. из Београда, ул. Колонија бр. 33, кога заступа Мр Немња Јоловић и други, адвокати итз Београда, ул. Савска бр. 33/2, против туженог-противтужиоца „GLOBEX GROUP“ Д.О.О. У ЛИКВИДАЦИЈИ из Смедерева, ул. Горанска бр. 12, кога заступа Александар Тодоровић, адвокат из Београда, ради дуга по тужби и ради накнаде штете и уговорне казне по противтужби, вредност предмета спора по тужби 31.758,46 евра, вредност предмета спора по противтужби 121.639,14 евра и 2.991.344,02 динара, одлучујући о жалбама Тужиоца-противтуженог и Туженог-противтужиоца изјављеним против пресуде Привредног суда у Београду 45. П-6411/2012 од 23.02.2015. године, у седници већа одржаној дана 16.06.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

I – ОДБИЈА СЕ жалба Туженог-противтужиоца, па се ПОТВРЂУЈЕ пресуда Привредног суда у Београду 45. П-6411/2012 од 23.02.2015. године у ставу првом и четвртом изреке.

II – ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног суда у Београду 45. П-6411/2012 од 23.02.2015. године у ставу другом изреке и ПРЕСУЂУЈЕ:

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Тужени-противтужилац да на износ главног дуга од 3.051.352,94 динара плати Тужиоцу-противтуженом законску затезну камату почев од 25.12.2009. године па до исплате, у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде под теретом принудног извршења.

III – ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног суда у Београду 45. П-6411/2012 од 23.02.2015. године у ставу трећем изреке и ПРЕСУЂУЈЕ:

ОДБИЈА СЕ противтужбени захтев у делу да Тужилац-противтужени плати Туженом-противтужиоцу износ од 2.991.344,02 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2010. године па до исплате и износ од 8.579,14 евра са каматом по стопи Централне европске банке почев од 01.01.2010. године па до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

IV – УКИДА СЕ пресуда Привредног суда у Београду 45. П-6411/2012 од 23.02.2015. године у ставу петом изреке и предмет се враћа Првостепеном суду на поновно одлучивање.

V – ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба Тужиоца-противтуженог изјављена у односу на став први изреке пресуде Привредног суда у Београду 45. П-6411/2012 од 23.02.2015. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду 45. П-6411/2012 од 23.02.2015. године у ставу првом изреке делимично је усвојен тужбени захтев у делу да Тужени-противтужилац плати Тужиоцу-противтуженом износ од 3.051.352,94 динара; у ставу другом изреке одбијен је тужбени захтев у делу да Тужени-противтужилац на износ од 3.051.352,94 динара плати законску затезну камату почев од 25.12.2009. године па до исплате; у ставу трећем изреке делимично је усвојен противтужбени захтев у делу да Тужилац-противтужени плати Тужиоцу-противтуженом износ од 2.991.344,02 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2010. године па до исплате и износ од 8.579,14 евра са каматом по стопи Централне европске банке почев од 01.01.2010. године па до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате; у ставу четвртм изреке одбијен је противтужбени захтев у делу да Тужилац-противтужени на име уговорне казне плати Туженом-противтужиоцу износ од 34.156,00 евра са каматом по стопи Централне европске банке почев од 05.04.2009. године па до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, на име неоснованог обогаћења износ од 78.904,00 евра са каматом по стопи Централне европске банке почев од 23.04.2011. године па до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате и на име накнаде штете на износ од 256.851,70 евра плати камату по стопи Централне европске банке почев од 05.04.2009. године па до 23.04.2011. године у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате; у ставу петом изреке садржана је одлука о трошковима поступка да свака странка сноси своје трошкове.

Благовременом жалбом Тужилац-противтужени побија првостепену пресуду у ставу првом, другом, трећем и петом изреке због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Указује да је Првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку с обзиром да је првостепена пресуда у побијаном делу неразумљива и не садржи разлоге о битним чињеницама за одлуку, како о тужбеном, тако и о противтужбеном захтеву тј. Првостепени суд није дао јасне разлоге зашто није усвојио тужбени захтев у валути евро већ у динарима и зашто није, кад је Тужиоцу-противтуженом досудио потраживање у динарима, досудио и законску затезну камату на динарски износ потраживања. Такође, Тужилац-противтужени налази да Првостепени суд није дао јасне разлоге зашто је усвојио противтужбени захтев за исплату износа на име вредности радова на отклањању недостатака који износ Тужилац-противтужени уопште није потраживао и зашто је усвојио противтужбени захтев за исплату износа на име трошкова радника Туженог-противтужиоца који су наводно отклањали недостатке на радовима Тужиоца-противтуженог, а јер основаност тих противтужбених захтева не произлази из налаза судског вештака будући да Тужени-противтужилац није отклањао недостатке на радовима које је извео на објекту Тужилац-противтужени, већ

инвеститор, те у том смислу Тужилац-противтужени не може бити одговоран за трошкове које су радници Туженог-противтужиоца имали на објекту у вези са пробном производњом у објекту. Сматра и да је одлука о трошковима неправилна будући да је Тужилац-противтужени успео у спору. Предложио је да Привредни апелациони суд преиначи првостепену пресуду у побијаном делу тако што ће у ставу првом изреке усвојити тужбени захтев у целини у валути евро, у ставу другом изреке досудити законску затезну камату почев од 25.12.2009. године па до исплате, у ставу трећем изреке одбити противтужбени захтев у целини и у ставу петом изреке обавезати Туженог-противтужиоца да Тужиоцу-противтуженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.990.383,65 динара и трошкове другостепеног поступка у износу од 870.000,00 динара или првостепену пресуду у побијаном делу укине и предмет врати Првостепеном суду на поновно суђење.

Благовременом жалбом Тужени-противтужилац побија првостепену пресуду у ставу првом, четвртом и петом изреке због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Указује да је првостепена пресуда у побијаном делу неразумљива и нејасна. Сматра да је погрешно Првостепени суд кад је одлучио о евентуалном тужбеном захтеву, уместо о примарном захтеву исказаном у еврима, те је на тај начин прекорачио границе тужбеног захтева и није одлучио тј. одбио примарни захтев, нити је донео одлуку о утврђујућем делу евентуалног захтева. Такође, Првостепени суд није одлучио предлогу Туженог-противтужиоца да се изврши пребој потраживања парничних странака и на тај начин одлучи о приговору компензације. Сматра да Првостепени суд није правилно утврдио чињенично стање јер из налаза вештака произлази да је напустио градилиште и да никад није отклонио недостатке на које је указао надзорни орган, а то значи да радови нису окончани и то значи да Тужилац-противтужени нема право да потражује пун износ накнаде као да се ради о изведеним радовима. Указује да је Првостепени суд неосновано одбио противтужбени захтев за накнаду штете у висини законске затезне камате на износ од 256.851,70 евра за период од 05.04.2009. године до 23.04.2011. године, као и противтужбени захтев за уговорну казну, те противтужбени захтев за исплату износа на име вредности радова на отклањању недостатака према понуди Монтинг енергетике. Указује и да је погрешна одлука о трошковима поступка. Тужени-противтужилац је у жалби предложио да се првостепена пресуда у побијаном делу који се односи на противтужбени захтев који је одбијен преиначи и да му се досуди тражено потраживање, а Тужилац-противтужени обавезе на сношење трошкова парничног поступка.

Одговори на жалбе нису поднети.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 372. и 388. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/2004 и 111/2009) у вези члана 506. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011, 49/2013, 74/2013 и 55/2014), Привредни апелациони суд налази да је жалба Тужиоца-противтуженог делимично основана, а делимично недозвољена, а да је жалба Туженог-противтужиоца неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није било битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. ст. 2. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању које је Првостепени суд до закључења главне расправе утврдио, парничне странке и то Тужилац-противтужени у својству извођача радова и Тужени-противтужилац у својству наручиоца, били су у уговорном односу поводом уговора закљученог 11.08.2008. године.

Тужилац-противтужени се уговором обавезао да изведе радове на изградњи продужења објекта – хале чији је инвеститор Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице, БиХ и то објекта конверторске челичане редовима М-Ж стубова 17-11 у дужини од 37м са природним осветљењем, троја врата, хоризонталним и вертикалним олуцима, осветљеног према правилима за индустријске објекте (члан 1. уговора), да радове изведе у року од 160 дана од дана потписивања уговора односно у року од 60 дана од дана увођења у посао на градилишту према термин плану (члан 4. уговора) и да у случају закашњења у извођењу радова плати Туженом-противтужиоцу пенале у износу од 2% на укупно уговорену цену за сваку недељу неоправданог закашњења, с тим што укупни пенали не могу бити већи од 10% од укупно уговорене цене (члан 6. уговора).

Тужени-противтужилац се уговором обавезао да Тужиоцу-противтуженом за изведене радове плати укупно уговорену цену у износу од 341.566,80 евра, с тим да се плаћање врши у динарској противвредности на дан фактурисања по средњем курсу НБС (члан 2. уговора).

Парничне странке су сагласно уговориле да ће се примопредаја радова записнички извршити на локацији изграђеног објекта у Зеници у БиХ и то од стране представника парничних странака најкасније у року од седам дана од дана кад Тужилац-противтужени као извођач обавести Туженог-противтужиоца као наручиоца да су радови завршени (члан 17. уговора).

Анексом уговора од 10.12.2008. године, парничне странке су измениле начин плаћања, анексом уговора од 19.01.2009. године парничне странке су уговориле извођење накнадних радова по захтеву Туженог-противтужиоца као наручиоца и то радова на ојачању кровне конструкције објекта у вредности од 15.390,00 евра, анексом уговора од 27.03.2009. године парничне странке су уговориле рок за завршетак свих радова за 05.04.2009. године.

Према налазу и мишљењу судског вештака грађевинске струке АА од 04.06.2012. године, Тужилац-противтужени је уведен у посао дана 27.01.2009. године. Судски вештак наводи да је Тужилац-противтужени дана 03.04.2009. године обавестио Туженог-противтужиоца да ће извођење радова на објекту окончати у уговореном року дана 05.04.2009. године, да је Тужилац-противтужени дана 08.04.2009. године обавестио Туженог-противтужиоца да је радове завршио дана 05.04.2009. године и позвао Туженог-противтужиоца на примопредају радова да би се утврдило да ли радови имају недостатке и да је дана 13.04.2009. године Тужилац-противтужени поновио свој позив Туженом-противтужиоцу да приступи примопредаји радова. Судски вештак наводи да је Тужилац-противтужени у грађевински дневник извршио упис завршетка радова на дан 05.04.2009. године, а да тај упис није оверен од стране надзорног органа инвеститора Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ. Према документу „Preliminary Acceptance Certificate – РАС“ од 17.12.2009. године који је оверен потписима представника Туженог-противтужиоца и инвеститора Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ, у закључку је констатовано да се са грађевинског аспекта може издати употребна дозвола и да примедбе на квалитет изведених радова које нису отклоњене, а исказане у три тачке, нису услов за издавање употребне дозволе, већ служе само за примопредају изведених радова и обрачун између Туженог-противтужиоца као извођача и инвеститора Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ, те су се инвеститор Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ и Тужени-противтужилац договорили да недостатке на радовима које је извео Тужилац-противтужени, а није их отклонио, отклони инвеститор Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ, а да за вредност радова на отклањању недостатака у износу од 8.290,00

евра терети Туженог-противтужиоца. Примопредаја свих, а не само грађевинских радова, извршена је према документу „Preliminary Acceptance Cedificate – FAC“ од 24.03.2011. године који су својим потписима оверили надзорни орган инвеститора Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ и Тужени-противтужилац и у истом је у вези са грађевинским радовима које је изводио Тужилац-противтужени констатовано исто оно што је констатовано и у претходном документу „Preliminary Acceptance Cedificate – PAC“ од 17.12.2009. године. Судски вештак је у свом налазу и мишљењу навео да је Тужилац-противтужени извео уговорене радове и накнадне радове по анексу уговора од 19.01.2009. године у складу са пројектном документацијом стручно и квалитетно са квалификованом стручном снагом и да је Тужени-противтужилац према испостављеним привременим и окончаној ситуацији остао дужан за износ од 35.203,95 евра, с тим да кад се од тог износа одбије износ од 8.290,00 евра на име вредности неотклоњених недостатака, остао је дужан за износ од 26.913,95 евра.

Налаз судског вештака АА од 04.06.2012. године у току парнице није доведен у питање, нити примедбама парничних странака, нити извођењем доказа вештачењем од стране другог вештака грађевинске струке ББ. Судски вештак ББ је у свом налазу од 06.08.2013. године и изјашњењима од 24.02.2014. године, од 29.05.2014. године и од 07.07.2014. године, навео да су налази оба вештака у делу који се односи на тужбени захтев идентични и да међу њима нема противречности, због чега није нужно усаглашавање налаза ова два вештака, а нарочито је истакао да предмет вештачења судског вештака АА уопште није било потраживање Туженог-противтужиоца по противтужби.

Неосновани су жалбени наводи Туженог-противтужиоца да радови које је извео Тужилац-противтужени нису стручно и квалитетно изведени, а јер то из налаза оба судска вештака не произлази. Недостаци на радовима које Тужилац-противтужени није отклонио су тако незнатни да нису уопште били услов за употребну дозволу објекта у грађевинском смислу, а како то стоји у документу „Preliminary Acceptance Cedificate – PAC“ од 17.12.2009. године који је оверен потписима представника инвеститора Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ и Туженог-противтужиоца.

Привредни апелациони суд налази да је правилно Првостепени суд закључио да су парничне странке биле у правном односу поводом уговора о грађењу, те да се на тај правни однос има применити правило из члана 630. Закона о облигационим односима, према којем је Тужени-противтужилац у обавези да Тужиоцу-противтуженом као извођачу плати уговорену цену грађевинских радова. Правилно је Првостепени суд у подлогу своје одлуке о основаности тужбеног захтева узео налазе судских вештака АА и ББ, будући да из оба налаза произлази да потраживање Тужиоца-противтуженог износи 35.203,95 евра, а да по одбитку износа од 8.290,00 евра на име вредности радова на отклањању недостатака, које радове је извео инвеститор Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ, Тужени-противтужилац дугује Тужиоцу-противтуженом износ од 26.913,95 евра без ПДВ.

Тужилац-противтужени је свој тужбени захтев уредио у складу са налазом и мишљењем судских вештака у поднеску од 25.10.2013. године тражећи да Првостепени суд утврди његово потраживање према Туженом-противтужиоцу и обавезе га да плати 26.913,95 евра увећан за ПДВ од 18% у износу од 4.844,51 евра тј. укупно 31.758,46 евра са каматом обрачунатом применом есконтне каматне стопе Централне европске банке почев од 25.12.2009. године па до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате или да Првостепени суд утврди његово потраживање према Туженом-противтужиоцу и обавезе га да плати износ од

2.585.892,32 динара увећан за ПДВ од 18% у износу од 465.460,62 динара тј. укупно 3.051.352,94 динара са законском затезном каматом почев од 25.12.2009. године.

Неосновани су жалбени наводи парничних странака да је стављањем таквог тужбеног захтева у поступак, дошло до објективне кумулације и то евентуалне кумулације. Наиме, објективна кумулација омогућава тужиоцу да у једној тужби, схваћеној у формалном смислу, истакне више тужбених захтева против истог туженог, а евентуална кумулација као врста објективне кумулације сходно правилу из члана 197. став 2. Закона о парничном поступку, постоји у случају кад тужилац кумулира захтеве који су у међусобној вези, па од суда затражи да следећи од истакнутих захтева прихвати, ако установи да онај пре њега истакнут захтев, није основан. Захтеви су у међусобној вези по правилу кад произлазе из битно истог чињеничног стања и кад су усмерени ка остварењу битно идентичног правног или економског интереса, па је по правилу могуће прихватити само један од њих јер се међусобно искључују, будући да институт евентуалне кумулације омогућава да се захтеви кумулирају евентуално одређивањем редоследа одлучивања о њиховој основаности, те расправљање о следећем постаје безпредметно ако суд прихвати претходни. Евентуална кумулација је умесна кад тужилац није сигуран у постојање релевантних чињеница или у правну основаност истакнутих захтева. Објективна кумулација захтева за испуњење квантитативно означене чинидбе постојала би само у случају ако се поједини делови тражбине ослањају на различите правне основе, а то значи да објективне кумулације и то евентуалне кумулације нема у случају кад се квантитативно означене чинидбе ослањају на идентично чињенично стање и идентичан правни основ.

У конкретном случају Тужилац-противтужени неоправдано сматра да постоји евентуална кумулација, јер истиче захтеве за испуњење квантитативно означене чинидбе у валути евро и валути динар. Тако истакнуте тражбине ослањају се на идентично чињенично стање и идентичан правни основ, па Привредни апелациони суд налази да теза Тужиоца-противтуженог, па и теза Туженог-противтужиоца који у жалби истиче да Првостепени суд није одлучио о примарном захтеву, нису прихватљиве јер у конкретном случају нема евентуалне објективне кумулације тужбених захтева, већ се ради о једном истом тужбеном захтеву квантитативно означеном у две различите валуте, од којих тражбина означена у валути динар представља противвредност тражбине означене у валути евро. То је зато што сходно правилу из члана 197. став 2. Закона о парничном поступку нису испуњене процесне претпоставке за постојање евентуалне кумулације тужбених захтева.

Чињеница да су парничне странке уговориле вредност радова које је Тужилац-противтужени изводио у Зеници у БиХ у еврима у динарској противвредности на дан фактурисања, дала је могућност Тужиоцу-противтуженом да поднесе тужбу у којој ће истаћи своју тражбину у валути динар. Моментом извршене конверзије тражбине из девизног у динарски износ на дан фактурисања, Тужилац-противтужени више није поверилац девизног, већ динарског потраживања, па Привредни апелациони суд налази да је правилно Првостепени суд одлучио кад је Тужиоцу-противтуженом досудио тражбину у валути динар, нарочито имајући у виду да су парничне странке о томе постигле несумњиву сагласност у одредбама члана 2. уговора и имајући у виду да су рачуни испостављени непосредно пре подношења тужбе.

Неосновани су жалбени наводи Туженог-противтужиоца да Првостепени суд није одлучио о свим тужбеним захтевима и то тужбеном захтеву за утврђење потраживања Тужиоца-противтуженог према Туженом-противтужиоцу у износу од 3.051.352,94 динара. Како Законом о привредним друштвима у делу који се односи на

поступак добровољне ликвидације, није нормирана обавеза ликвидационог повериоца да против ликвидационог дужника суду поднесе тужбу за утврђење потраживања и како је тужбени захтев за утврђење потраживања садржан у кондемпнаторном захтеву Тужиоца-противтуженог, то Првостепени суд није имао обавезу да о тужбеном захтеву за утврђење потраживања уопште одлучује.

На правилно утврђено чињенично стање, Првостепени суд је правилно применио меродавно материјално право, одредбе члана 262. и 630. Закона о облигационим односима, кад је обавезао Туженог-противтужиоца да на име главног дуга плати Тужиоцу-противтуженом износ од 3.051.352,94 динара. За своју одлуку у ставу првом изреке Првостепени суд је дао разлоге које прихвата и Привредни апелациони суд.

Неосновани су жалбени наводи Туженог-противтужиоца да је погрешан закључак Првостепеног суда о неоснованости противтужбених захтева за уговорну казну у износу од 34.156,00 евра, за неосновано обогаћење у износу од 78.904,00 евра и за накнаду штете у висини камате на износ од 256.851,70 евра почев од 05.04.2009. године па до 23.04.2011. године.

Парничне странке су уговориле уговорну казну за случај задоцњења у испуњењу уговорне обавезе Тужиоца-противтуженог. Имајући у виду да је у грађевински дневник Тужилац-противтужени извршио упис окончања уговорених грађевинских радова на дан 05.04.2009. године, Привредни апелациони суд налази да је Тужилац-противтужени радове извео у уговореном року до 05.04.2009. године. У таквом уверењу Привредни апелациони суд остаје из разлога што је Тужилац-противтужени поступајући по одредбама уговора, обавестио Туженог-противтужиоца да ће радове окончати дана 05.04.2009. године и позвао га да се припреми за примопредају радова, да би га затим позвао ради вршења примопредаје радова и затим поново позвао ради вршења примопредаје радова. Тужени-противтужилац у току парнице није пружио доказе из којих би се на несумњив начин утврдио разлог кршења уговорне обавезе да се примопредаја радова изврши записнички у року од седам дана од дана кад је Тужилац-противтужени као извођач обавестио Туженог-противтужиоца као наручиоца о окончању радова. У конкретном случају уговорну дисциплину је прекршио Тужени-противтужилац, јер по обавештењу Тужиоца-противтуженог није у уговореном року од седам дана приступио примопредаји радова, па чињеница да је Тужилац-противтужени напустио градилиште након што је радове окончао, не може теретити Тужиоца-противтуженог. Теза Туженог-противтужиоца да је Тужилац-противтужени био дужан да отклони недостатке у радовима и да се радови сматрају окончаним тек кад се недостаци отклоне, није прихватљива за конкретни случај. Тужилац-противтужени је управо због постојања евентуалних недостатака у радовима више пута позивао Туженог-противтужиоца на примопредају радова, али без успеха. Неприхватљиво је да се терет одговорности за неизвршену примопредају са Туженог-противтужиоца пребацује на Тужиоца-противтуженог, који уопште није био дужан да свој пословни потенцијал зароби на градилишту више од осам месеци тј. до 17.12.2009. године, чекајући да се изврши примопредаја грађевинских радова између инвеститора Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ и Туженог-противтужиоца, да би се констатовало да су недостаци у извођењу грађевинских радова незнатни тако да не представљају услов за употребну дозволу за изграђени објекат. Питање да ли је Тужилац-противтужени извео радове у уговореном року, јесте правно питање, па је одговор на то питање у овлашћењу суда, а не судског вештака ББ, из којих разлога је неприхватљиво његово мишљење о доцњи Тужиоца-противтуженог у извођењу

радова. Будући да Тужени није пружио доказе о доцњи Тужиоца-противтуженог у извођењу радова, а био је дужан у смислу члана 220. Закона о парничном поступку, то му сходно правилу нормираном у члану 273. став 4. Закона о облигационим односима, не припада право на уговорну казну. Осим тога, да је Тужени-противтужилац уредно у уговореном року приступио примопредаји радова, био би дужан да Тужиоцу-противтуженом без одлагања саопшти да задржава право на уговорну казну због задоцњења у извођењу радова, јер би у супротном изгубио право на уговорну казну сходно правилу из члана 273. став 5. Закона о облигационим односима.

Имајући у виду да је Тужени-противтужилац Првостепеном суду доставио само понуду Монтиг енергетике о вредности радова на отклањању недостатака на грађевинским радовима које је извео Тужилац-противтужени, а да није пружио доказ да је тог понуђача и ангажовао на отклањању недостатака и платио му износ од 78.904,00 евра, Привредни апелациони суд налази да је правилан закључак Првострепеног суда да је такав противтужбени захтев неоснован, јер Тужени-противтужилац није доказо својство повериоца у односу према Тужиоцу-противтуженом сходно правилу из члана 262. Закона о облигационим односима. Тужени-противтужилац није нити могао пружити доказе у прилог основаности таквог захтева, будући да је недостатке у грађевинским радовима отклонио инвеститор Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ и то за износ од 8.290,00 евра, па су неосновани жалбени наводи Туженог-противтужиоца.

Неосновани су и жалбени наводи Туженог-противтужиоца да постоји дуг Тужиоца-противтуженог по основу камате по стопи Централне европске банке на износ од 256.851,70 евра за период од 05.04.2009. године до 23.04.2011. године односно да је Тужени-противтужилац претрпео штету зато што је Тужилац-противтужени радове окончао 05.04.2009. године, а инвеститор Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ је радове примио дана 23.04.2011. године и плаћање износа од 256.851,70 евра извршио тек 19.08.2011. године. Неприхватљива је теза Туженог-противтужиоца о одговорности Тужиоца-противтуженог за извођење радова у уговореном року.

Тужилац-противтужени је био страна верна уговору, па не може бити одговоран за било какву штету која је, ако је, за Туженог-противтужиоца наступила као последица правног односа са трећим лицем тј. са инвеститором Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ.

Будући да Тужени-противтужилац није пружио доказе да је за њега штета наступила као последица чињенице да су радови окончани у уговореном року, то је за евентуалну штету коју је претрпео, Тужени-противтужилац свој захтев могао управити само према инвеститору Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ који је пропустио да у разумном року предузме примопредају изведених грађевинских радова. У одсуству доказа о одговорности Тужиоца-противтуженог као штетника, правилно је Првостепени суд закључио да је сходно правилима из члана 154. став 1. Закона о облигационим односима, неоснован противтужбени захтев за накнаду штете.

На правилно утврђено чињенично стање, Првостепени суд је правилно применио меродавно материјално право, одредбе члана 273. став 4., члана 262. и члана 154. став 1. Закона о облигационим односима, кад је одбио противтужбене захтеве за уговорну казну, за накнаду вредности радова на отклањању недостатака и за накнаду штете. За своју одлуку у ставу четвртом изреке, Првостепени суд је дао разлоге које прихвата и Привредни апелациони суд.

Из наведених разлога Привредни апелациони суд је на основу члана 375. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

Имајући у виду да је Тужилац-противтужени поверилац динарског потраживања, а да је Тужени-противтужилац у доцњи са испуњењем обавезе, Привредни апелациони суд је нашао да је Првостепени суд погрешно закључио да Тужилац-противтужени нема право на законску затезну камату на износ главног дуга, па како је на правилно утврђено чињенично стање погрешно примењено материјално право, то су се стекли услови да се првостепена пресуда у ставу другом изреке преиначи. Тужилац-противтужени на основу члана 324. став 2. у вези члана 277. Закона о облигационим односима, има право на законску затезну камату на износ главног дуга од 3.051.352,94 динара почев од дана подношења тужбе тј. од 25.12.2009. године па до исплате.

Из наведених разлога, Привредни апелациони суд је на основу члана 380. тачка 4. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу другом изреке пресуде.

Привредни апелациони суд налази да су основани жалбени наводи Тужиоца-противтуженог да је Првостепени суд, погрешно оценивши исправе, погрешно закључио да је основан противтужбени захтев за исплату износа од 2.991.344,02 динара на име зарада радницима Туженог-противтужиоца, као и да је из чињеница које је утврдио поводом противтужбеног захтева за исплату износа од 8.579,14 евра на име дневница, трошкова службеног пута, смештаја и режијских трошкова радника запослених код Туженог-противтужиоца, извео неправилан закључак о постојању других чињеница и на тим чињеницама засновао првостепену пресуду у ставу трећем изреке. Привредни апелациони суд налази да су се стекли услови да се првостепена пресуда у ставу трећем изреке преиначи. Тужени-противтужилац оба противтужбена захтева заснива на тези да су трошкови које је имао према својим запосленима последица отклањања недостатака на радовима које је извео Тужилац-противтужени, а недостатке није отклонио.

Код таквог стања ствари да је Тужилац-противтужени уговорио и извео грађевинске радове и да је недостатке у извођењу грађевинских радова отклонио инвеститор Arcelor Mittal Zenica d.o.o. из Зенице у БиХ, неприхватљива је теза Туженог-противтужиоца да су радници Туженог-противтужиоца, имајући у виду уговоре о раду које је сам Тужени-противтужилац доставио Првостепеном суду и то ВВ дипломирани инжењер машинства на пословима ..., ГГ на пословима ... и ДД на пословима ..., отклањали недостатке у изведеним грађевинским радовима и да су према својој струци и запослењу уопште могли отклонити недостатке на грађевинским радовима које Тужилац-противтужени није отклонио. Погрешан је закључак Првостепеног суда да Тужилац-противтужени може бити одговоран за трошкове које је Тужени-противтужилац имао према својим запосленима на име зарада, дневница, смештаја, службеног пута и режијских трошкова за време њиховог боравка у Зеници у БиХ и то због извођења машинских радова на објекту у Зеници у БиХ које је Тужени-противтужилац био дужан да изведе. Закључак Првостепеног суда о одговорности Тужиоца-противтуженог за трошкове које су имали запослени код Туженог-противтужиоца за време боравка у Зеници у БиХ противречи закључку Првостепеног суда да је тужбени захтев основан за износ од 26.915,95 евра који износ су судски вештаци утврдили по одбитку износа од 8.290,00 евра на име вредности радова на отклањању недостатака на грађевинским радовима тј. та два закључка се међусобно искључују. Следом изнетог, како Тужени-противтужилац није пружио доказе да у односу на Тужиоца-противтуженог има својство повериоца за истакнуте

тражбине, Привредни апелациони суд је на основу члана 262. Закона о облигационим односима, имајући у виду да је на Туженом-противтужиоцу терет доказивања сходно члану 220. и 221. став 1. Закона о парничном поступку, нашао да су неосновани противтужбени захтеви за исплату износа од 2.991.344,02 динара и износа од 8.579,14 евра са траженом каматом на оба износа. Привредни апелациони суд није узео у обзир налаз и мишљење судског вештака ББ јер исти у делу у којем се наводе и сабирају трошкови запослених код Туженог, противречи сам себи и исправама које чине процесну грађу.

Из наведених разлога, одлука у ставу трећем изреке је незаконита због чега је Привредни апелациони суд на основу члана 380. тачка 2. и 3. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу трећем изреке пресуде.

Привредни апелациони суд је имао у виду и жалбени навод Туженог-противтужиоца да Првостепени суд није одлучио о његовом предлогу за пребијање међусобних потраживања, па налази да одсуство одлуке Првостепеног суда о том предлогу не утиче на правилност и законитост првостепене пресуде у побијаном делу. Ово нарочито зато што Тужени-противтужилац није истакао компензациони приговор у којем би случају суд био дужан да кад оцени основаност тог приговора изврши пребијање, већ је Тужени-противтужилац поднео противтужбу у којем случају Првостепени суд није био дужан да одлучује о пребијању међусобних потраживања посебно и зато што су била у различитим валутама.

Имајући у виду да одлука о трошковима поступка садржана у ставу петом изреке првостепене пресуде, нема разлоге односно да разлози противрече изреци, Привредни апелациони суд налази да је захваћена повредом одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, па је на основу члана 387. тачка 3. и члана 388. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу четвртм изреке пресуде. У поступку поновног одлучивања о трошковима поступка Првостепени суд ће имати у виду успех парничних странака у спору, па ће донети правилну и закониту одлуку о накнади трошкова парничног поступка.

Будући да Тужилац-противтужени жалбом побија првостепену пресуду и у ставу првом изреке у којем је усвојен тужбени захтев за износ главног дуга од 3.051.352,94 динара, а да је Тужилац-противтужени по свом избору поверилац динарског потраживања, Привредни апелациони суд је нашао да Тужиоцу-противтуженом недостаје правни интерес за изјављивање жалбе на тај део првостепене пресуде, због чега је жалба недозвољена у смислу члана 365. став 3. Закона о парничном поступку, па је на основу члана 374. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу петом изреке пресуде.

ВДТ /ЖГ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА
Милица Лакићевић, с.р.

Тачност отправка оверава:

